

เทศน์เช้า วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอานะ ทำใจให้สงบแล้วนั่งเฉยๆ ไม่ต้องกังวลสิ่งใด เสียงนี้มันจะเข้าไปถึงหูของเราเอง เพราะเขาทำไว้ให้พร้อมแล้ว เราเป็นแค่ผู้มารับ ผู้มารับนะ รับอะไร รับสัจธรรมเข้าไปในหัวใจของเรา

วันนี้เขาจะทอดกฐิน การทอดกฐินมันเป็นบุญใหญ่ของชาวพุทธ ถ้าบุญใหญ่ โดยปกติเขาทำบุญได้ทุกวัน แต่การทอดกฐินเขามีเวลาของเขา ออกพรรษาแล้วให้ภายใน ๑ เดือน ใจ แล้วภายใน ๑ เดือนแล้วยังจะต้องมีพระจำพรรษาครบสงฆ์นั้น เพื่อให้สงฆ์นั้น มีความยั่งยืน การจำกฐินกัน

ในเมื่อเราเป็นฆราวาสญาติโยมใช้ไหม เราอยากได้อุญกุศลใช้ไหม มีพระมาจำพรรษา เราก็ดูแล รักษาท่าน รักษาท่านในพรรษานั้น ท่านมีความสามัคคีกันในสงฆ์นั้น ออกพรรษาแล้ว สมัยพุทธกาล พระถ้าประพฤติปฏิบัติแล้วมีสิ่งใดตกค้างในใจก็จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หอมจากฝนขึ้นมา เวลาพระเข้าไป ผ้าผ่อนมันไม่ปกติ ท่านก็ให้รับกฐินนี้ก่อน การรับกฐินก่อน ได้พุทธานุญาตจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เราถึงบอกว่ามันเป็นบุญใหญ่ๆ บุญใหญ่ของชาวพุทธใจ ๑ ปีมี ๑ เดือน แต่ถ้าทำบุญโดยปกติเราจะทำบุญได้ตลอดเวลา ใจ จะทอดผ้าป่าเมื่อไหร่ก็ได้ จะทำสิ่งใดก็ได้ ฉะนั้น งานกฐินเลยกลายเป็นบุญใหญ่ แต่เป็นบุญใหญ่นั้นมันก็เป็นเรื่องของท่าน ท่าน ศีล ภาวนา ในพระพุทธศาสนานะ

เรามีแบบอย่าง แบบอย่างของเราตอนนี้คือในหลวง ในหลวงท่านเพิ่งสวรรคตไป ท่านทำดีของท่านตลอดชีวิต ทำคุณงามความดี เห็นไหม แล้วท่านทำคุณงามความดีของท่าน ท่านบอกให้ทำคุณงามความดีไม่ต้องระลึกถึงท่าน

เวลาในหน่วยราชการของเราทำบุญอุทิศในหลวง ทำบุญอุทิศวันเฉลิมพระชนมพรรษา เราทำบุญอุทิศทั้งหมดเลยนั้น นั่นเป็นการที่ว่าเป็นต้นเหตุให้เราได้ชวนชวนทำคุณงามความดีของเรา การทำคุณงามความดีของเราก็คือของเราทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นชาวพุทธ เราชาวพุทธ น้ำใจของคนๆ พระพุทธศาสนาสอนให้มีการเสียดสละ การเสียดสละนั้นเพื่อความสงบร่มเย็นของสังคม ถ้าสังคมนั้นร่มเย็น บ้านของเราถ้าเพื่อนบ้านเราเป็นคนที่ดี เพื่อนบ้านเราเป็นคนที่ไว้วางใจได้ เรามีความสุขมากนะ แต่ถ้าเพื่อนเรา ถ้าเพื่อนบ้านเราไม่น่าไว้วางใจเลย เราอยู่ที่ไหนด้วยความสะดุ้งกลัวตลอดเวลา นี่ไง นี่พูดถึงระดับของหัวใจของคน ถ้าหัวใจของคน พระพุทธศาสนาสอนที่นี้

เวลาในหลวงขึ้นมาท่านก็มาศึกษาพระพุทธศาสนา แล้วท่านทำตัวของท่านเป็นตัวอย่าง ใจว่า “ทำตัวของท่านเป็นตัวอย่าง” นี่พ่อของแผ่นดินๆ แล้วมันน่าภูมิใจนะ เราภูมิใจเรื่องในหลวงมาก ภูมิใจที่ไหน เพราะคนทั้งโลกการระในหลวง องค์การสหประชาชาติต้องก้มหัวให้ ที่อื่นต้องก้มหัวให้ ก้มหัวให้เพราะอะไร

เราไม่มีอำนาจ เราไม่มีอาวุธ เราไม่มีสิ่งใดที่จะไปบังคับให้ใครเขาเห็นดีเห็นงามกับเราได้ แต่เพราะคุณงามความดีของท่าน เพราะคุณงามความดีที่ท่านทำ เขายอมจำนนกับคุณงามความดีอันนั้น เขายอมรับความดีอันนั้น ความดีอันนั้นท่านทำของท่าน ปิดทองหลังพระๆ

นี่พูดถึงว่าเราทำบุญกุศลกัน เวลาทำบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อตัวเรานี่แหละ แต่เวลาเราทำเราก็อ้าง เราก็มียกที่อ้างอิง อ้างอิงว่าทำเพื่อในหลวง เวลาเราจะทำบุญๆ ของเราก็จะทำบุญถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ระดับของท่าน ถ้าระดับของท่านใช้ไหม เราทำท่านกันๆ แต่วันนี้มันเป็น ๑ ปีมีหนหนึ่งใช้ไหม เราก็จวนขวายกันว่าเป็นบุญใหญ่ของเรา บุญใหญ่ของเราก็จะเพื่อความมั่นคงในชีวิตของเรา เพื่อความสุขของเรา ความสุขจริงๆ เรามาแล้วเรามีแต่หัวใจต่อกันมันจะมีความสุข ไม่มีความขัดแย้งใดๆ ทั้งสิ้น นี่ระดับของท่าน

ระดับของศีล ศีลคือความปกติของใจ พระพุทธศาสนาเวลาสอน สอนเรื่องทานนะ เรื่องทานแล้ว ทำทานแล้วให้มีศีล มีศีล มีศีลแล้วให้หัดภาวนา การภาวนานี้คือหัวใจของพระพุทธศาสนา หัวใจของพระพุทธศาสนาเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมด้วยมรรคญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยมรรคญาณนะ

ก่อนเข้าพรรษาๆ เรามีหนังสือแจกนะ หนังสือตั้งแต่เจ้าคุณอุบาลีฯ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่ตื้อ แล้วก็มีท่านอาจารย์สิงห์ทอง ตอนนี้มีหลวงปู่จวน นี่แจกๆ เอาแจกๆ

เวลาก่อนจะเข้าพรรษา พระที่จะเข้าพรรษาเขาจะอธิษฐานเข้าพรรษา พออธิษฐานเข้าพรรษา เขาก็จะอธิษฐานธุดงค์ของเขา ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติกุฏิปฏิบัตินะ เวลาท่านประพฤติกุฏิปฏิบัติ ท่าน คีล ภาวนา หัวใจของศาสนา หัวใจของศาสนาคือมรรคญาณ หัวใจของศาสนาในประวัติหลวงปู่ จวน “ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์”

วิธีการดับทุกข์ วิธีการดับทุกข์มันมาจากไหน วิธีการดับทุกข์มันจะมาจากไหน นั่นท่านทำของท่าน ท่านทำเพื่อประโยชน์ของท่าน

พระจะจำพรรษาๆ เวลาอธิษฐานธุดงค์ ในสมัยพุทธกาล พระจักขุบาลท่านก็อธิษฐานพรรษาของท่าน เวลาท่านประพฤติกุฏิปฏิบัติของท่านไป ท่านเกิดการเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ต้องรักษาตาของท่าน เวลารักษาตาของท่าน ท่านอธิษฐานของท่านแล้วด้วยจิตใจที่เข้มแข็งของท่าน หมอที่รักษาเขา รักษาแล้ว หมอชั้นเอกรักษาแล้วมันรักษาหายได้ทุกๆ คน อย่างไรก็ตามต้องหาย เขาว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยมาก แต่เวลาเขารักษาแล้วมันไม่หาย มันไม่หายเพราะว่าท่านไม่ได้นอนง นอนเพื่อหยอดตาเง ท่านนั่งของท่านเพราะอธิษฐานธุดงค์ว่าท่านจะไม่นอน

ฉะนั้น หมอบอกว่าถ้าอย่างนั้นแล้วให้ช่วยพูดว่า ถ้าใครมาถามบอกว่าไม่ใช่เขา รักษา เขากลับเสียชื่อเสียงของเขา พระจักขุบาลก็รับปากเลย ต่อไปจะบอกว่าไม่ใช่หมอคนนี้รักษา ท่านรักษาตัวท่านเอง เวลาถึงที่สุดของท่าน ท่านภาวนาของท่านด้วยความเข้มแข็งของท่าน ด้วยความจริงจังของท่าน

เพราะมันมีอุปสรรคไข้ใหม่ เวลาโรคเจ็บตามันมีอาการเจ็บปวดเป็นเรื่องธรรมดา มีเรื่องวิตกกังวลเป็นธรรมดา คนเราคงตาดีๆ นะ แล้วอนาคตตาจะบอด มันมีความวิตกกังวลหรือไม่ มันมีทั้งนั้นนะ คนตาดีๆ แล้วตามันจะบอดทั้งๆ ที่เรารู้ เราจะยอมจำนนอย่างนั้นหรือไม่ อันนี้มันเรื่องของกิเลสใจ

แต่โดยข้อเท็จจริงของท่าน ท่านก็รับรู้ของท่านโดยใช้ปัญญาของท่าน ถ้าคนมีสติมีปัญญาเขาไม่สนใจเรื่องวัตถุเลย แม้แต่ร่างกายท่านพิจารณาของท่านแล้วมันยังกลายเป็นซากศพ กลายเป็นต่างๆ การกลายเป็นซากศพ กลายเป็นซากศพขณะที่มรรคญาณ ขณะที่มันเห็น แต่มันไม่ได้เป็นหรือ

เพราะถ้ามันเป็นซากศพนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ครูบาอาจารย์ของเราท่านเป็นพระอรหันต์นะ ท่านพิจารณาร่างกายของท่านจนแหลกเหลวไปหมดแล้ว พิจารณาร่างกายของท่านจนเป็นไตรลักษณ์ไปหมดแล้ว แล้วมันเหลืออะไรล่ะ ก็เหลือร่างกายอันเก่าๆ แต่สิ่งที่

มันบอบสลาย สิ่งที่มีมันถอดถอนไปคือความยึดมั่นถือมั่นใจ คือกิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจอันนั้นใจ มันโดนถอดถอนออกไปด้วยมรรคญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดนถอดถอนไปด้วยครูบาอาจารย์ของเรา

นี่เวลาท่านพิจารณาของท่าน พระจักขุบาทท่านพิจารณาของท่าน เวลาพิจารณาของท่านมันมีทุกอย่าง สิ่งร้าย มีทุกอย่างที่จะทำให้ท่านขกเล็ก ทำให้ท่านห้อยลอย แต่ท่านไม่ห้อยลอย ท่านทำของท่านไปพอถึงที่สุดแล้ววันออกพรรษา โรคตามันรุนแรงขึ้นมาทำให้ตานั่นบอดไปเลย

แต่ตาบอดไปเลย ด้วยปัญญาของท่าน มันวิกฤติ เวลามันวิกฤติขึ้นมามันใช้ปัญญาโดยความละเอียดรอบคอบของท่าน เวลาตานั่นบอดไปเลย แต่กิเลสมันก็โดนทำลายไปเลยเหมือนกันด้วยมรรคญาณในใจของพระจักขุบาท นี่มันทำลายอันนั้นไป เวลาทำลายอันนั้นไปเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา นี่เวลาพระจำพรรษา เวลาพระเจ้าจะจำพรรษาเขาจำพรรษาขึ้นมาเพื่อจะประพฤติปฏิบัติ เพื่อจะค้นคว้าหาจิตใจของตน หาดจิตใจของคนๆ เวลาประพฤติปฏิบัติ

เวลาศึกษามา ศึกษาเป็นปริยัติ ศึกษา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษามาสาธุ นั่นเป็นการจำมาๆ นั่นเป็นทฤษฎีทั้งนั้นนะ ความที่ทฤษฎีนั้นนะ โลกเจริญ เจริญการศึกษา ไม่มีใครคัดค้านในเรื่องการศึกษา แต่การศึกษาขึ้นมา คนที่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากสูงส่ง การศึกษานั้นเป็นอาวุธ เป็นการทำลายกัน เป็นการเอารัดเอาเปรียบ เห็นไหม

แต่ถ้าคนมีการศึกษา ศึกษาด้วยสติปัญญา ศึกษาด้วยอำนาจวิชา คุณในหลวงเป็นตัวอย่างนะ ท่านก็มีการศึกษา ท่านเป็นนักปราชญ์ ปราชญ์ทุกๆ แขนงเลย แต่ท่านเวลาน้อย เวลาผู้ที่วิชาชีพต่างๆ เขาจะบอกว่าในหลวงมีปัญญาแบบในวิชาชีพของเขา แต่เพราะท่านรักประชาชน เพราะประชาชนเดือดร้อน ท่านถึงต้องเสียสละความชอบของท่านเพื่อไปค้นคว้า เพื่อความบรรเทาทุกข์ประชาชนนะ นี่ท่านมีปัญญาของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาที่มีการศึกษา ศึกษามาจะ ศึกษาถ้ามันเป็นประโยชน์ ตัวอย่างในหลวงท่านศึกษามาเพื่อประโยชน์ ประโยชน์กับตัวท่าน เพราะท่านมาสร้างคุณงามความดีของท่าน ท่านปิดทองหลังพระของท่าน ท่านทำเพื่อประโยชน์ของท่าน ประชาชนทั้งหมด ชาวโลกทั้งหมดต้องค้อมคารวะท่าน คารวะเพราะคุณงามความดีของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นชาวพุทธๆ ถ้าเราทำ เราทำเพื่อหัวใจของเราไง ถ้าเรามีการศึกษา ศึกษา มาเพื่อความเจริญของงาม ศึกษาเพื่อทางวิชาการ แต่ถ้าใจเป็นธรรมๆ การศึกษานั้นจะเป็น ประโยชน์ เป็นประโยชน์กับเราๆ เป็นประโยชน์กับเราเพราะเราไม่มีความวิตกกังวล

อวิชชาคือความไม่รู้ ถ้าเราไม่รู้สิ่งใด เราเผชิญหน้าสิ่งใด เราก็มีแต่ความวิตกกังวลว่าเราจะเข้าใจ หรือไม่เข้าใจ เราจะผิดพลาดหรือไม่ผิดพลาด แต่คนถ้ามีสติปัญญาแล้ว สิ่งที่เผชิญหน้านั้นแก้ไขได้ ทั้งหมดเลย ปัญญาอย่างนี้เขาเรียกโลกียปัญญา มันเป็นวิชาชีพ มันเป็นปัญญาการเลี้ยงชีพ มันเป็น ปัญญาของเรา ปัญญาใบกระด้าง เอากระด้างมาคนละหลายๆ ใบ มาอวดกันว่ามีปัญญา แต่มันเอาตัวมัน ไม่รอด

การเอาตัวรอด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ศึกษาวิชาการมา ศึกษา มา ๑๘ วิชาการ ศึกษา มาเป็นจักรพรรดิ ศึกษาจะไปเป็นกษัตริย์ ศึกษาตลอดคนนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป รื้อคันมา ๖ ปี ศึกษา มา ศึกษา มาด้วยอำนาจาสนาบาารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วย อำนาจาสนาบาารมี ไปปฏิบัติ ไปศึกษากับเจ้าลัทธิใดเขาก็ส่งเสริม เขาก็ยกย่องสรรเสริญว่าเป็นลูก ศิษย์ที่ดีๆ ท่านไม่สนใจ ไม่สนใจเพราะว่าท่านมีสติปัญญามีอำนาจาสนาบาารมี เห็นไหม เพราะเรา ยังสงสัยอยู่ เรายังมีความวิตกกังวลในใจอยู่ เรายังไม่รู้ว่าจะเกิดจะตายเมื่อไหร่ มันไม่รู้ ความไม่รู้คือ อวิชชาเราไม่รู้ว่าจะตายเมื่อไหร่ เราไม่รู้ว่าจะตายแล้วจะไปที่ไหน เราไม่รู้ว่าจะไปไหน เราไม่รู้

ปัญญามาก ศึกษา มา ๑๘ วิชาการทางโลกนะ เสร็จแล้ววางหมดเลย เวลาคันคว่ำมา คันคว่ำใน ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาคันคว่ำขึ้นมา **ศีล สมาธิ ปัญญา** ศีล สมาธิ ปัญญา คือมรรค เวลา**ศีล สมาธิ ปัญญา** เราก็ดั้งศีล สมาธิ ปัญญา กัน แล้วเราก็มาวิเคราะห์วิจยศีล สมาธิ ปัญญา แล้วเราก็ ไม่ได้อะไรในหัวใจเลย เพราะมันเป็นการส่งออก จิตเวลามันคิดมันส่งออกหมดแหละ เวลามันส่งออก ความคิด เห็นไหม

สมาธิคือจิตที่ตั้งมั่น จิตที่ตั้งมั่นคือไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น ไม่พาดพิงอารมณ์ใดทั้งสิ้น มันเป็นอิสระในตัวของมัน ถ้ามันเป็นอิสระในตัวของมัน ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ใน ตัวของสมาธิมันจะเป็นพลังงานที่มีสติปัญญาควบคุมมัน มันถึงเป็นสัมมาสมาธิ

แต่ถ้ามีสมาธิแล้วรู้ส่งออกๆ นั่นเป็นวิชาชีพ เป็นอาชีพอาชีพหนึ่ง อาชีพทนาย อาชีพพยาบาล เขาก็ต้องใช้สมาธิของเขาเหมือนกัน แต่การใช้สมาธิมันส่งออก พยากรณ์มันส่งออกใหม่ สิ่งที่คุณว่า ออกไปส่งออกใหม่ ส่งออกทั้งนั้น

ทีนี้เวลาเป็นสมาธิแล้วมันมีสัมมาสมาธิกับมิจฉาสมาธิ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิมันถึงจะเข้ามรรค ถ้าเป็นมิจฉาสมาธิมันส่งออกไป แล้วจิตที่มันเป็นมิจฉาจรจร หลงปุ้มันท่านพูดไว้ จิตนี้มิจฉาจรจร จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก จิตนี้เวลามันมีความสุข ความสุขมหาศาล จิตนี้เวลามันทุกข์มันยาก จิตนี้เวลามันวิตกกังวล อุปาทาน ไม่เป็นโรคอุปาทานจนเป็นโรค อุปาทานจนตัวเองทุกข์ยากไปนะ เห็นไหม จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก จิตนี้มิจฉาจรจร

แล้วจิตนี้เรามีสติปัญญญา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราถือว่าเราทำของเรา เราภาวนาของเรา พอจิตมันสงบมันเหมือนคนปามีปิ่นนะ จิตที่มันมิจฉาจรจรมันมีสมาธิขึ้นมาเป็นฐานนะ มันมีฐาน มันรับรู้ไปหมด มันส่งออกไปหมด มันรู้ทุกอย่างที่ส่งออกไปเลย แต่ไม่เห็นตัวมันเอง ไม่รู้จักตัวมันเอง การจะรู้จักตัวมันเองมันจะมีสติปัญญญาของมัน ถ้าเป็นมิจฉาสมาธิ จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก ครูบาอาจารย์ของเราท่านภาวนามาแล้วท่านถึงเห็นโทษของมันไง ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านจะสั่งจะสอน เห็นไหม

เรามีหนังสือแจกนะ หนังสือนั่นมันเป็นถึงการค้นคว้าของท่าน มันเป็นประโยชน์กับชาวพุทธไง แต่มันเป็นเรื่องที่ทุกข์ยาก มันเป็นเรื่องความจริง มันเป็นเรื่องอดทน มันเป็นเรื่องขวนขวาย เหมือนในหลวงพูดเลย ต้องประหยัด ต้องอดทน ต้องค้นคว้า ต้องมีการกระทำ ท่านพูดอย่างนั้น คนเรามันจะดีได้ มันจะดีได้จากตัวของเราไง ดีได้โดยตัวของเรา แล้วมีสติปัญญญาของเรา ถ้ามีสติปัญญญาของเรา เราจะมีสติปัญญญาของเรา

คำว่า “สติ” นะ ถ้าสติแล้ว ความคิดที่ฉ้อฉล ความคิดที่มันพยายามยุแหย่เรามันเกิดขึ้นมาไม่ได้หรอก เพราะเรารู้ที่อยู่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เขายกย่องสรรเสริญว่า “เจ้าชายสิทธัตถะมีปัญหาเหมือนเรา มีความเห็นเหมือนเรา”

เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธหมดเลย ไม่รู้ ไม่เอา ไม่ใช่ เวลาจะเอาจริงๆ ขึ้นมาท่านต้องใช้ปัญญาของท่านมารื้อค้นของท่าน

บุพเพนิวาสานุสติญาณ ปฐมยาม เวลาทำจิตของท่านสงบเข้ามา เห็นไหม เวลาไปรื้อค้นกับเจ้า ลัทธิต่างๆ ขึ้นมา ๖ ปี ทุกข์ยากมาขนาดไหน เขาทำขนาดไหน ที่ในอินเดียที่โยมไปเที่ยวกันนะ ไอ้นี้ทุกกริยาท่านทำมาหมดแล้ว ไอ้ที่ไปเที่ยวอินเดียกันแล้วไปเห็นแล้วตื่นตื้นนะ พระพุทธเจ้าตรวจสอบมาหมดแล้ว แล้วไม่ใช่ทาง ไม่มีทาง

เวลาท่านทำของท่านเอง ฉันทอาหารของนางสุชาดา นี่สหชาตินะ คนที่เกิดร่วมกันแล้วมีความเห็นร่วมกัน มีความเห็นดีๆ เขาเรียกว่าสหชาติเกิดร่วมกัน การเกิดร่วมกัน คุณสิ พ่อแม่ปู่ย่าตายายเกิดร่วมกันต้องมีบุญกุศลนะ มีสาขบุญสาขกรรมร่วมกันถึงได้มาเกิดร่วมกัน การเกิดร่วมกันขึ้นมาก็อยู่ในสังคมเดียวกัน เราก็อยากปรารถนาสังคมที่ดีทั้งนั้นนะ

การเกิดร่วมกัน สหชาติ เห็นไหม นางสุชาดาก็ปรารถนาอยากได้ลูกชาย แล้วพอได้ลูกชายก็จะแค้นใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเริ่มต้นตัดสินใจแล้วว่า จะกลับมาฉันทอาหาร เพราะอดอาหารมา ๔๕ วัน ได้ฤทธิ์ได้เดชมาทั้งนั้นนะ แต่ท่านรู้ว่ามันไม่ใช่ทาง เวลาฉันทอาหารของนางสุชาดา ฟันฟุ่ร่างกายขึ้นมา เวลาท่านปฏิบัติของท่าน ปฐมยาม ค็นี่ถ้านั่งแล้วถ้าไม่ได้มรรคได้ผลจะยอมตาย สละชีวิต

ไม่เห็นบอกว่าย่าย เลย ไม่เห็นบอกว่าจะได้ลอยฟ้ามาจากไหนเลย พระพุทธเจ้าทำของท่านเอง เห็นไหม เวลาทำมันทำจริงๆ มรรคผลมันต้องเป็นอย่างนี้

เราจะบอกว่าชาวพุทธต้องเข้มแข็ง ชาวพุทธต้องมีสติปัญญา ชาวพุทธอย่าเป็นเหยื่อ มันแมลงเม่านะ แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ ทั้งๆ ที่พระพุทธศาสนานี้มีค่ามาก พระพุทธศาสนานะ เวลาเจ้าชายสิทธัตถะไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายนะ เราจะหาฝั่งตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย การที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายมันก็ต้องมีเหตุมีผลสิ มีเหตุมีผล เอาที่เรานี้ เอาที่หัวใจเรานี้ ที่เราสงสัยนี้ เอาที่มันตกค้างในใจนี้ ถ้ามันทำตรงนี้ได้ ถ้ามันทำได้จริงขึ้นมามันจะเห็นจริงของมันใน

บุพเพนิวาสานุสติญาณ คุณสิ เวลากำหนดบุพเพนิวาสานุสติญาณคือกำหนดอดีตชาติได้ตลอด มันไม่มีปัญญาใดๆ ทั้งสิ้น เวลามันกำหนดได้หมด หลวงปู่มั่นท่านพูดไว้ “จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก จิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก” โดยธรรมชาติของคนจิตสงบแล้วมันมีนิมิต มันรู้มันเห็นของมัน บุพเพนิวาสานุสติญาณ ถ้าวัดมันไม่ใช่ พอไม่ใช่ ท่านดึงกลับมา พอทำให้จิตสงบมากขึ้น ลึกขึ้น

จุตูปปาตญาณมันไปของมัน ถ้าจิตนี้ไม่มีมรรคไม่มีผลมันจะเกิดอย่างนี้ๆ เพราะมันมีเหตุมีผล มีปัจจัยของมัน มันมีธาตุรู้ ๘สารที่เป็นธาตุรู้ สันตตินะ

ในทางสัจจะ ความรู้สึกของเราทำลายไม่ได้ ความรู้สึกของเรามันมีกับเราตลอดไป สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจังที่มันต้องทำลายตัวมันเองทั้งหมด แต่ความรู้สึกนี้บอกให้ทำลายตัวมันเอง บอกให้ทำลายตัวมันเอง ไม่มีทาง แล้วมันมีวิชา มีความไม่รู้ มันไปของมัน นี่จุตูปปาตญาณ

เวลาสุดท้ายแล้วอัสวักขญาณของท่าน ท่านกำหนดของท่าน ปัจฉิมยาม ถึงที่สุดแล้วท่านทำความเป็นจริงในใจของท่าน เวลาทำความจริงในใจของท่าน เวลาท่านเทศน์ว่าการ มีคนมาถามว่าเรียนจากใครมาๆ

เราตรัสรู้เองโดยชอบ เราตรัสรู้เอง ไม่เคยเรียนจากใครมา เพราะมันไม่มีใครรู้ได้จริง

เราจะพูดว่าศาสนาพุทธของเรา คูลี เวลาในหลวงท่านพูด “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม โดยธรรม”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมะ กราบสังฆธรรม กราบอริยสัจ กราบข้อเท็จจริง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม มีดวงตาเห็นธรรม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ศาสนาจะเกิดขึ้นมาเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม สังฆธรรมที่มันมีอยู่ๆ แต่คนต้องชวนขาย คนต้องทำความหมั่นเพียร คนต้องทำให้มันเป็นความจริงของเรา ศาสนาของเรามันถึงมีมรรคมีผลใจ ศาสนาของเราถึงไม่เลือนล่อยไป

ศาสนาของเราไม่ใช่การโฆษณาชวนเชื่อ เขาว่าศาสนาเป็นยาเสพติดๆ แล้วมึงเสพติดไหมละ มันติดในใจเอ็งบ้างหรือเปล่า ถ้ามันติดมันก็ติดแต่ผลประโยชน์ใจ โฆษณารู้อย่างไรเพราะลาภ อยากมีลาภ อยากมีชื่อเสียง อยากมียศถาบรรดาศักดิ์ มันทำลายอำนาจบาปกรรมของคนที่ทำมาเพื่อแสวงหาเพื่อค้นคว้าความจริงในใจของตน

ถ้ามันค้นคว้าความจริงในใจของตนนะ เราไม่ใช่โฆษณารู้อย่างไร โฆษณารู้อย่างไรคือคนว่างเปล่า คือคนไม่มีคนไม่มีสิ่งใดในหัวใจ แต่มันประกาศโครมๆ ว่ามันไม่มี แต่ถ้าเป็นความจริงๆ มันต้องมีสัจจะความ

จริง สัจจะความจริงที่ไหน สัจจะความจริงนะ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านตรวจสอบลูกศิษย์ของท่าน หลวงปู่มั่นกำหนดรู้หมดละ

มีพระองค์หนึ่งท่านเข้าใจว่าท่านเป็นพระอรหันต์ แล้วก็ไปเที่ยวโฆษณาว่าเป็นพระอรหันต์ ใจ ไปถึงวัดพระศรีฯ วัดพระศรีฯ เขาตั้ง ๘ ประโยค ๔-๕ องค์ไปตรวจสอบ ตรวจสอบไม่จบหรอก ไล่กันอยู่อย่างนั้นไม่มีวันจบหรอก

หลวงปู่มั่นท่านลงมาจากเชียงใหม่ สมเด็จฯ ท่านพาพระองค์นี้ไปหาหลวงปู่มั่น พอไปหาหลวงปู่มั่น พอพูดจบ หลวงปู่มั่นบอกเอ็งติดสมาธิ เอ็งติดแค่นั้น ว่างๆ ว่างๆ จิตที่ไม่มีแก่นสารนะ ถ้ามันไม่มีมันก็คือไม่มีใจ แต่ถ้ามันมีของมัน มีอย่างไร ถ้ามันมี มันมีอย่างไร สมาธิเป็นอย่างไร สมาธินี้สมาธิที่คุยๆ กันอยู่นี้มันเป็นอย่างไร

“ว่างๆ ว่างๆ”...ว่างๆ เราทำอารมณ์ว้างก็ได้ เราทำให้ใจเราว่างๆ สิ เราคิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันก็ว้างนะ การศึกษา เวลาศึกษา คนมีทุกข์มียากนะ มาศึกษาปฏิบัติ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าน้ำตาไหลนะ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดสัจจะพูดข้อเท็จจริงทั้งนั้นนะ แต่มันเป็นข้อเท็จจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นข้อเท็จจริงของธรรม

แต่ในใจของเรามันโดนกิเลสตัดหาความทะยานอยากบีบคั้นในใจ เรามีความทุกข์ความยากอยู่ในใจ เวลามันไปศึกษาข้อเท็จจริงมันก็เห็นตาม พอเห็นตามมันก็ปล่อยวางได้ชั่วคราว ว่างๆ อย่างนั้นหรือ โอ้อย่างนั้นเป็นสมาธิหรือ

สมาธิต้องเกิดจากอานาปานสติ สมาธิต้องเกิดจากกรรมฐาน ๔๐ ห้อง จิตมันต้องทำ ไม่มีใครจะได้ของฟรีๆ ของฟรีในโลกนี้ไม่มี ใครทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำคุณงามความดี คนนั้นจะได้คุณงามความดี ใครทำความชั่วของเขา ขณะปัจจุบันบุญมันเสริมส่งอยู่ ทำสิ่งใดก็ไม่มีใครรู้ไม่มีใครเห็น ทำสิ่งใดก็ว่าตัวเองมีผลประโยชน์ เดียวเวลาบุญมันเบาบางลง ถึงเวลากรรมมันให้ผลนะ “ทำไมมันเป็นอย่างนั้น ทำไมมันเป็นอย่างนั้น”

ถ้ามันมีจริงของมันคือจิตมันต้องทำไง มันไม่มีของฟรี ไม่มีใครทำสมาธิให้เราได้ ไม่มีใครทำศีล สมาธิ ปัญญาให้เราได้ ไม่มีใครจะยกให้เราเป็นพระอรหันต์ได้ ไม่มีใครๆ ทั้งสิ้น เพราะจิตมันอยู่ในร่างกายนี้

หมอเขาผ่าตัดคนนะ เขาก็เห็นแต่หัวใจที่มันดันสูบฉีดเลือดเท่านั้นนะ มันไม่เห็นใจของคนหรือจิตแพทย์เขาก็คำนวณเอาโดยวิชาการของเขา แต่จิตของเรามันเป็นนามธรรม ถ้านามธรรม เราต้องพามันพามัน ฟังสิ พาดิจนี้ตั้งสติกำหนดพุทโธ กำหนดพุทโธ เห็นไหม

ในหลวงท่านสวรรคตไปแล้ว ถ้าใครจะทำคุณงามความดีถวายในหลวง ใครจะระลึกถึงความดีของท่าน จะทำความดีต่อไปก็ทำความดีต่อไป กำหนดพุทโธๆ ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะคือผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะยังมีครอบครัวนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพุทธะกับพระธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะเวลามีดวงตาเห็นธรรม ฟังจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีดวงตาเห็นธรรม จากอริยสงฆ์ เห็นไหม ถึงพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ สมบูรณ์

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราระลึก ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นกรรมฐาน ๔๐ ห้อง เป็นการระลึก เป็นการโน้มน้าว เป็นการโน้มน้าวจิตใจของเรา เราพาใจของเรา เราพาใจของเรา ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ หรือพุทโธธรรมดาก็ได้ กำหนดลมหายใจก็ได้ เราต้องทำ ถ้าจิตมันทำ จิตมันขวนขวาย จิตมันจะกายตัวมันเอง กายสิ่งที่ป็นภาระในใจ มันกายของมัน กายของมันด้วยสติด้วยปัญญา เวลามันกายของมัน มันป็นของมันโดยข้อเท็จจริง

คนเรามันทำความดีความชอบมาแตกต่างกัน ลายนิ้วมือของคนไม่เหมือนกัน คนทำบุญทำกรรมมาแตกต่างกัน ไม่มีใครทำแล้วเหมือนกัน ไม่มี ใครทำอย่างไรได้อย่างนั้นเพราะมันเป็นสัจจะมันเป็นข้อเท็จจริงในใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นนะ เวลาพุทโธไป พุทโธไปมันเห็นนิมิต มันเห็นต่างๆ นั่นก็เป็นข้อเท็จจริง เป็นอำนาจาสนาของเขา มันก็ต้องแก้ไขกันตามความเป็นจริง

เวลาพุทโธๆ จิตมันกำหนดพุทโธจนพุทโธไม่ได้ ฟังสิ จนพุทโธไม่ได้ ทำไม่ถึงพุทโธไม่ได้ ละ แต่มันต้องอาศัยพุทโธ พุทโธคืออารมณ์ไง ความรู้สึกของเราเนี่ยไง สิ่งรับรู้เนี่ยไง จิตมันรู้อารมณ์ไง เวลาเราทุกข์เรายากก็เพราะอารมณ์ไง มันทุกข์มันยากเพราะความคิดไง เราไม่ให้มันคิดเรื่องนั้น เราให้มันคิดพุทโธ เราละเลิกถึงพุทโธ พุทโธก็คือเราคิดขึ้นมา วิตก วิจารขึ้นมา ถ้าวิตก วิจาร จิตมันทำๆ เห็นจิตมันทำใหม่

สมาธิมันต้องเกิดจากการกระทำ สมาธิมันต้องเกิดจากจิต สมาธิไม่มีในคำรา สมาธิไม่มีในอักษร สมาธิไม่มีในพระไตรปิฎก ในพระไตรปิฎกเขียนศีล สมาธิ ปัญญานั้นมันเป็นชื่อ ส.เสื่อ ต.เต่า สระอ เป็นสติ แล้วสติอย่างนั้นแก้ไขอะไรเราได้ เราไปอ่านแล้วเราฝึกหัดของเรา ถ้าจิตมันเป็นสมาธิขึ้นมา สมาธิมันเกิดจากจิตของเรา ถ้าสมาธิเกิดจากจิตของเรามันเป็นอย่างไรร

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามันเป็นสมาธิขึ้นมา เรามีความสุขแล้ว สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตสงบนะ จิตสงบ เวลาจิตมันสงบ จิตสงบนี้ไม่มีหญิง ไม่มีชาย ไม่มีอริยบุคคล ไม่มีปุถุชน สงบก็คือสงบ สมาธิก็คือสมาธิ ศีล สมาธิ ปัญญา แต่สมาธิมันเสื่อมได้ สมาธิเจริญได้ก็เสื่อมได้เป็นเรื่องธรรมดา ของเราพอมันมีได้มันก็จนได้ คนจนก็เป็นคนรวยก็ได้ คนรวยใช้สอยไม่เป็นมันก็เป็นคนจนได้

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ นี่ไง พระสารีบุตรตามพระอัสสชิไป “ใครเป็นศาสดาของเธอ ใครตั้งสอนเธอ มันดูกริยามันน่าเคารพนับถือนัก”

“เราเป็นผู้บวชใหม่” พระอรหันต์นะ พระอรหันต์จริงๆ ท่านอ่อนน้อมถ่อมตน พระอรหันต์จริงๆ ท่านเคารพธรรม เคารพธรรมคือเคารพความรู้สึกนั้น ถ้าพระอรหันต์นะ ท่านจะรู้ถึงความเป็นพระอรหันต์ของท่าน แล้วปุถุชนมันหนาขนาดไหน ปุถุชนมันไม่รับรู้ขนาดไหน ไปพูดกับมันไม่รู้เรื่องหรอก

ฉะนั้น เวลาท่านพูด “เราเพิ่งบวชใหม่”

“ถ้าจะบวชใหม่ บวชกับใคร”

“บวชกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างไร”

“เย ธมฺมาฯ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ”

เราจะบอกว่าสมาธิก็มาแต่เหตุ การจะเป็นพระโสดาบัน เป็นพระสกิทาคามี เป็นพระอนาคามี เป็นพระอรหันต์ มันต้องมีเหตุให้เป็น มันต้องมีที่มา มันต้องมีที่ไปที่มา ไม่ใช่เป็นด้วยความคิดของตน เป็นด้วยหมู่คณะของตน เป็นไปด้วยการส่งเสริมของตน เป็นด้วยการหลีกตาข้างหนึ่งว่า พวกเราเป็น ไม่มี เป็นจริงมันต้องเป็นจริงอย่างนั้น ถ้าเป็นจริงอย่างนั้น เห็นไหม

วันนี้พยายามจะพูดให้เห็นว่าศาสนาของเรามันมีค่า ถ้ามีค่าขึ้นมา เราก็เอาไว้บนหิ้ง เวลาอยู่บ้านนะ หิ้งพระไว้ข้างบน แล้วธรรมะจะไว้บนหิ้งนั้นหรือ

ธรรมะเป็นของสูงของสูง ของสูงสูง ของมีคุณงามความดีมาก แต่มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะทำให้อะไรนั้นเกิดขึ้นในใจของเราได้ เพราะธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมมานะ มารพยายามนิมนต์ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานเพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าวิมุตติสุขมันสุขมาก มันดีมาก เหมือนเรามีสมบัติอยู่เยอะ มารบอกไปเอาที่สมบัตินั้น อย่ามายุ่งกับโลก สมบัตินั้นดีมาก ถ้านิพพานดีก็ไปสิ มาสั่งสอนอยู่อย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็พยายามสั่งสอนของท่าน เวลาถึงวันตั้งแต่มารคลายมาตลอด “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราจะไม่เข้มแข็ง สามารถมีสติปัญญากล่าวแก้คำลัทธิต่างๆ ได้ คำจบจ้วง คำถากถาง คำดูถูกดูแคลนของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

ท่านเผยแผ่มา ๔๕ ปี คิดอาวุธไว้ จากลูกศิษย์ลูกหา พระกัสสปะ พระอรหันต์ทั้งนั้นนะ คิดอาวุธไว้นะ “อานนท์ อีก ๓ เดือนข้างหน้า เธอจะได้เป็นพระอรหันต์” คิดอาวุธไว้ๆ

นี่ไง สุดท้ายแล้วมารก็นิมนต์มาตลอด วันมาฆบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “มารเอ๋ย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรา ของเราก็คือขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้มแข็ง มีสติปัญญาสามารถกล่าวแก้คำจบบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

โลกธาตุนี้โหดเหี้ยมคนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่นิพพานเลย โลกนี้ โป้ไม่นี้ หงอยหมดเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอานนท์เศร้าใจมาก ทั้งๆ ที่พระอานนท์เป็นพระโสดาบันนะ พวกเรา还没有อะไรเป็นสมบัติในใจที่ยืนยันว่าเราจะมั่นคง พระอานนท์

เป็นพระโศดบันคร่ำครวญร้องไห้ “เรายังมีกิเลสอยู่ เราต้องการผู้ชี้แนะอยู่ เราต้องการผู้ที่ชักจูงอยู่ บัดนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มานิพพานไปเสียแล้ว ดวงตาของโลกดับแล้ว ดวงตาของโลกดับแล้ว” ท่านใคร่ครวญของท่าน คร่ำครวญๆ ของท่าน นั่นท่านทำคุณงามความดีของท่าน เห็นไหม เราพยายามจะเน้น

เรามีหนังสือแจกนะ หนังสือนี้ประวัติอาจารย์จวน ประวัติอาจารย์สิงห์ทอง ประวัติหลวงปู่ตื้อ ไปดูความมุมานะความบากบั่นของท่าน นี่พระอรหันต์ในสมัยปัจจุบันนี้

เวลาในพระไตรปิฎกบอกว่าถึงพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง ศาสนาจะเจริญด้วยวิวัฒนาการใหม่ อันนั้นเป็นศาสนวัตถุ เจริญด้วยการศึกษาใช้ใหม่ เจริญด้วยพิธีกรรมใช้ใหม่ แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ๒ องค์เข้าป่าบุกบั่นไปค้นคว้าธรรมในใจของท่าน บากบั่นนะ บากบั่น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบากบั่นอยู่ ๖ ปี หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบากบั่นของท่าน ท่านได้ความจริงในใจของท่าน ท่านถึงมาสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหาของท่าน แล้วสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหา พระกรรมฐานที่สิ้นกิเลสๆ ไปคุยไปถามได้ ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น เวลาศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันเจริญในหัวใจใจ มันเจริญในความสุกความสุกๆ ไร่นี้นะ มันเจริญน้ำใจเรานี้นะ หัวใจของคนนี้ใจ หัวใจของคน เห็นไหม ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตใจ

พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมใจ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้นต้องดับเป็นธรรมดา สิ่งที่เกิดขึ้นมาทั้งหมดในโลกนี้มันต้องสลายไปเป็นธรรมดา เว้นไว้แต่ใจของพระโศดบันได้ ๗ ชาติ สกิทาคามี ๓ ชาติ พระอนาคามีเกิดบนพรหม จิตใจของพระอรหันต์ไม่มีการเสื่อมสลาย มันคงอยู่อย่างนั้น มันถึงวิมุตติสุขใจ สุขที่ไม่คลาดเคลื่อน สุขที่ไม่ผิดพลาด สุขที่ไม่มีการเจ็บปน สุขแท้ๆ เลยอยู่ในพระพุทธศาสนา

เราเป็นอุบาสกอุบาสิกาณะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับเรา เหมือนกับเราได้รับมรดกตกทอดกันมา เราได้แต่พินัยกรรมนั้นมา แต่เรายังหาสมบัตินั้นไม่เจอใจ เราพยายามหาสมบัตินั้นของเราให้ได้ เรามีพินัยกรรมกันมาแล้ว เราชวนขายของเราเพื่อหาสิ่งจะความจริงของเรา

ย้อนกลับมาที่การทอดกฐินนี้ การทอดกฐินก็เป็นการสร้างอานาจาสนาบารมีของเรา คนที่มีอานาจาสนาบารมี ใครจะมาชักจูงง่ายๆ ไม่ได้ เพราะเรามีปัญญา เรามีสติปัญญา มันไม่จริง ถ้ามันเป็น

ความจริงนะ ของจริงเขาเก็บไว้บ้านหมดแหละ ของจริงเขาเก็บไว้ในตู้เซฟ ของจริงเขาเก็บไว้ในธนาคาร ไม่มีใครเอามาแจก ไม่มี ของจริงเราต้องค้นคว้า เราต้องหา สิ่งที่เขาเอามาแจกนั้นมันเอามาไม่ได้ เอามาไม่ได้เพราะมันเป็นความรู้สึก แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีของท่าน เอ็งก็เอาความรู้สึกของเอ็งมา

หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่แหวนท่านรู้คงดีไปแล้วท่านจะกลับไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่ขาวท่านถามหลวงปู่แหวนว่า “เราไปนี่ หลวงปู่มั่นท่านจะรู้วาระจิตเราหรือไม่” ปรึกษากัน ๒ องค์

เวลาเข้าไปถึงหลวงปู่มั่นนะ “จิตของตนละไม่ดู อยากให้คนอื่นดูให้ จิตของตนละไม่ดู”

หัวใจของเรา เราต้องรักษาเอง แล้วใครจะรู้ไม่รู้กับเราในหัวใจของเราที่มันทุกข์มันยากนี้ ที่มันต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ ที่มันสมบุกสมบันมาจนเราไม่รู้เหนือรู้ได้ แต่มันทุกข์นะ แล้วนี่มันมีธรรมโอสธขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อริยสัจ ธรรมโอสธมันสามารถแก้ไขได้ คนไข้คนป่วยที่มันมีयरักษา เราทำมันนิ่งนอนใจกัน เราทำมันไม่เอายามารักษาในหัวใจของเรา ถ้ารักษาหัวใจของเรา เราจะมีโอกาสไ้

การเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนานี้มีโอกาสมากนะ ฉะนั้น เวลามาทำบุญกุศล สร้างอานาจาสนาที่นี่ สร้างบารมีของเราให้จิตใจเราเข้มแข็ง อย่าให้ใครชักนำ อย่าให้ใครโน้มน้าว คนไม่ใช่แมลงเม่า แมลงเม่ามันบินเข้ากองไฟนะ เราเป็นคนต้องมีสติต้องมีปัญญาคัดเลือกรัดเข็มขัดมัดสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก

เราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพราะเราบวชเป็นพระ เราต้องเชื่อพระพุทธเจ้าสิ ถ้าไม่เชื่อพระพุทธเจ้า เราเป็นพระได้อย่างไร เราต้องขาดจากพระ นี่เราบวชพระนะ เราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แต่เราก็อยากให้บริษัท ๔ มีสติมีปัญญาเข้มแข็งสามารถแยกแยะได้ อย่าเป็นแมลงเม่าเอวัง